

СТАНОВИЩЕ

за заемане на академична длъжност „доцент” в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски”, обявен в ДВ, бр. 66, област на висше от 26.07. 2013 год., област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...(Ранно чуждоезиково обучение).

Автор на становището: доц. д-р Петър Райков Петров – РУ „А. Кънчев”

I. Общо описание на представените материали

Обявеният конкурс се основава на заповед № РД – 16 – 14 у от 24.10.2013 год. и на решение на разширен СД на ДИКПО – Варна (Протокол № ФД – 02-07/05.10.2013 год.) в съответствие с чл. 68, ал. 1 и ал. 2 от Правилника за развитието на академичния състав в ШУ, чл. 29а от Закона за развитие на академичния състав в Република България и е във връзка с доклад на директора на ДИКПО – Варна.

Дориета Здравкова Чакърва е единствен кандидат за обявения конкурс за доцент. Представителността на образователния ценз и квалификацията дава точна информация за професионалните компетенции на кандидата, ориентирани към методиката на обучението по чужд език. Констатира се тясната връзка на защитения Втори клас квалификация (развитие на уменията за анализ на художествен текст) и защитената научна степен „доктор” по методика на обучението по френски език (развитие на уменията за слушане с разбиране чрез интерактивни технологии в IV клас). Впечатлява стажът по специалността – 34 години: учител по френски и английски език; преподавател по френски език и практически английски език (лекции и семинарни упражнения); квалификационна дейност в курсове, преквалификации, специализации, семинари с учители по методика на чуждоезиковото обучение.

Като представител на академичната общност притежава необходимите личностни качества. Професионалните интереси придобиват реална стойност при участието в квалификационни курсове, семинари, проекти и други научни форуми в чужбина (2004-2011 год.).

II. Научноизследователска и научноприложна дейност на кандидата

Гл. асистент д-р Дориета Чакърва се представя със следните информационни ресурси към публикационната дейност: монография – 1 ; учебни помагала – 2; списък от 41 – статии и доклади. Приложена е справка със 6 цитирания.

Положителен факт в представителната визия за научните постижения са резюметата на научните трудове на кандидата. Публикациите на Д. Чакърва в периода от 1995-2013 год. по своята проблемна насоченост са ориентирани към отделни аспекти на теорията и практиката на чуждоезиковото обучение – една актуална и приоритетна област в съвременното образование. В нейния творчески път се налага постепенната ориентация към разработване на дидактическите и методическите проблеми за внедряването на учебното

съдържание и за организацията на педагогическата дейност в културно-образователната област „Чужди езици”. Част от тях се отнасят до обема, равнището, диагностиката на езиковата подготовка на учениците. В проектирането на отделни образователни стратегии по чуждоезиково обучение се забелязва интересът и към иновационни технологии, съобразени с разглежданата културно-образователната област. С особена актуалност изпъкват: реализиране целите на общото образование в съответствие с изискванията на Европейската комисия по образование; гарантиране на общообразователния минимум на ранното чуждоезиково обучение; интегриране на отделни проблемни области в обучението по чужд език (включително развитието на интеркултурната и социокултурната компетентност при неговото изучаване); изграждане на собствен дидактико-методически конструкт за оценка на усвояването и приемствеността на знанията, уменията и компетенциите на учениците.

Авторовата индивидуалност се откроява и по отношение на отделни проблеми на дидактиката на чуждоезиковото обучение. По специално внимание заслужава опита да се операционализира образователна технология, свързана с използването на интерактивната бяла дъска, въвеждането на ученическото и учителското портфолио в процеса на обучението по чужд език. Специално внимание заслужава проблемът за портфолиото като явен документ за репрезентиране на дейностите преподаване и учене.

Естествена изглежда и ориентацията на Д. Чакърва към тази област на дидактико-методическото знание. С тази цел тя представя монографичен труд, посветен на ученическото портфолио като проблемна територия на телеономичната дидактика (в случая реализиране целите на чуждоезиковото обучение). В монографията се отразени историческите, теоретическите, дидактическите и методическите основания за използването му с ориентация към началната образователна степен. Интегративният подход в монографията всъщност е очертан чрез възможността да се предложат варианти и решения на учителите за стимулиране и мотивиране на учениците в обучението по чужд език и неезикови дисциплини (II – IV клас). С основание може да се направи констатацията, че вариантите за формите и съдържанието на езиковото портфолио внасят нови моменти и образователни гаранции за обогатяване на индивидуалното познание на ученика, както и за открояване на специфичните стратегии и техники на учене в условията на чуждоезиковото обучение. Висока положителна оценка заслужават учебните помагала (в съавторство), ориентирани към дидактическото му обезпечаване.

Професионалният опит и познания на кандидата се потвърждават в ангажиментите, свързани с учебната дейност сред, които изпъкват: участието в проект за дистанционно обучение; провеждането на летни университети и работни ателиета. Тези факти доказват езиковите компетенции на кандидата, богатите възможности за придобиване на международен опит, вариативните подходи за популяризиране на български опит при усвояването на чужд език в ранна детска възраст.

III. Основни научни приноси на кандидата

Научната и приложната дейност на Д. Чакърва се откроява със своята актуалност и значимост в областта на ранното чуждоезиково обучение. Представените публикации на Д. Чакърва отговарят на обобщените критерии за оценка на научните постижения сред, които могат да се посочат:

1. Проверяемост (верифицируемост) на резултатите в чуждоезиковото обучение.
2. Съгласуваност на отделни дидактически и методически аспекти при усвояването на чужд език (интерпретират се и някои психологически проблеми).
3. Познawatелна стойност и ценност (по отношение дейностите на учителя и ученика във връзка с приложението на иновативни образователни технологии).
4. Функционална значимост на чуждия език в рамките на националната и европейската политика с цел гарантиране на общообразователната и общокултурната подготовка на учениците.

IV. Предложения и препоръки

Обикновено предложенията имат препоръчителен характер, основаващи се на индивидуалните предпочитания и възможности за изследователска дейност. След подробен анализ на научните постижения на Д. Чакърва може да се направи следното конкретно предложение. Ще бъде полезно за учителската практика и за подготовката на студентите по специалността „Начална училищна педагогика и чужд език” да се осъществи емпирично изследване, подкрепено с целесъобразен научен инструментариум (например върху някои приложни лингводидактически аспекти в условията на интерактивна образователна среда).

Заклучение:

Личната ми оценка за заемане на обявената по конкурса академична длъжност „доцент” от Дориана Здравкова Чакърва е ПОЛОЖИТЕЛНА. Тази констатация ми дава основание да препоръчам на уважаемото жури да потвърди нейната кандидатура за „доцент” по: област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по...(Ранно чуждоезиково обучение).

09.12.2013 год.
Гр. Русе

Автор на становището:

(доц. д-р Петър Петров)